

TYT

VİDEO KONU ANLATIMI
VİDEO SORU ÇÖZÜMÜ

destek

TARİH

SORU BANKASI

- **ÖZEL DERS FORMATI**
- **KONU DESTEK TESTİ**
- **KONU UYGULAMA TESTİ**
- **KONU TARAMA TESTİ**

ens
Eğitiminizi bizden başlayın

YUSUF DOLUAY
HAŞİM DURAK
HÜSEYİN KARA

107
TEST

1269
SORU

ÖĞRENMENİN EN KOLAY YOLU!

ENS Yayınları Destek Soru Bankaları konulardaki eksiklerinizi tamamlamak için size konu anlatımlı video desteği sunmaktadır. Destek testlerindeki soruların altındaki videoları uygulamadan izleyerek tüm TYT konularını yazarlarımızdan dinleme fırsatı bulabilirsiniz. Ayrıca yapamadığınız soruların video çözümlerini yine yazarlarımızın anlatımıyla dinleyebilirsiniz.

Google Play Store'dan
ya da
App Store'dan

Eğitimde Nitelikli Sayfa

uygulamasını telefonunuza veya
tabletlerinize indirin.
Akıllı telefon ya da tablet
kullanmıyorsanız
www.ensyayinlari.com.tr
adresimizden
VİDEO KONU ANLATIMLARI'na
ve VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ'ne
kolaylıkla ulaşabilirsiniz.

Uygulamayı kullanarak evde,
okulda, otobüste kendinizi
hazır hissettiğiniz her yerde
VİDEO KONU ANLATIM-
LARI'nı ve VİDEO SORU
ÇÖZÜMLERİ'ni
izleyebilirsiniz. Her ünitenin
başında videoların içerikleriyle
ilgili yönerge verilmiştir. Bu
yönergelerden hareketle
istediğiniz konunun videosunu
izleyebilirsiniz.

www.lisedestek.com

Copyright © Bu kitabın her hakkı saklıdır.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

ISBN: 978-625-8160-21-5
0707 - 1 - 23

Sözel Branşlar Yayın Yönetmeni:

Mikail ÖZTAŞ

Yazarlar:

Yusuf DOLUAY - Haşim DURAK - Hüseyin KARA

Editör:

Nuri SOYUDURU

Dizgi:

Ens Dizgi Grafik

Santral: **0850 302 2090**
ENS Yayınları: **0549 805 37 82**

Matbaa:

ensyayinlari@gmail.com

[ensyayinlari](https://www.instagram.com/ensyayinlari)

[Ens Yayınları](https://www.facebook.com/EnsYayinlari)

SUNUŞ

Kıymetli Öğrencilerimiz,

Bu zamana kadar pek çok sınavda ter döktünüz, göz nuru döktünüz; bundan sonra da hayatınızda önem arz eden pek çok sınavla karşılaşacaksınız. Üniversite sınavı belki de bu sınavların en kapsamlısı ve yorucu olanıdır. Ülkemizde pek çok öğrencinin ana sorunu, üniversite sınavına hazırlık döneminde “temel eksikliği”dir. **ENS Yayınları** olarak bu eksiği gidermek amacıyla hazırladığımız “**DESTEK SERİSİ TARİH SORU BANKASI**” nı sizlere ulaştırmanın sevincini yaşıyoruz. İnsanı sınavlardan çok bilmediklerinin korkuttuğunu, hayatın kendisinin de bir sınav olduğu gerçeğini göz ardı etmeden söyleyebiliriz.

ENS Yayınları Destek serisinin her bir ürünü, öğrenilemeyen ya da eksik öğrenme neticesinde unutilan, yani bilinmeyen konulara ışık tutmak, bu konularla ilgili kalıcı öğrenme sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

ENS Yayınları Destek Soru Bankası serisinin bir parçası olan video konu anlatımları Destek Soru Bankası’ndaki sorularla örtüşmekte, konu sıralamasına göre düzenlenen sorular, video desteği ile kademeli olarak kavratılmakta ve pekiştirilmektedir.

Ustabaşı olmanın yolu pratik yapmaktan geçmektedir. Çoğu öğrenci önceki dönemlerde aynı konunun işlendiğini ancak unutulduğunu itiraf etmektedir. Kalıcı öğrenme, yaparak-yaşayarak öğrenmeden geçmektedir. Biz de kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirmek amacıyla elektronik ortamda uzman öğretmenlerimizin sunumunda yapılan konu anlatımlarıyla aynı doğrultuda hazırladığımız Destek Soru Bankalarımızın ideal soru sayısı ile kalıcı öğrenmeyi gerçekleştireceğine inanıyoruz.

ENS Soru Bankalarındaki soruların tamamı kademeli ve kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirecek biçimde hazırlanmıştır. Soruların video çözümleri, pratik çözüm teknikleri ve konu tekrar desteği ile kitabın yazarları tarafından yapılmıştır.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen yazarlarımız Yusuf DOLUAY, Haşim DURAK ve Hüseyin KARA’ya, Dizgi – Tasarım Uzmanımız Raşit SAVAŞ’a ve editörümüz Nuri SOYUDURU’ya ve katkılarından dolayı Neslihan ÖMER’e sonsuz teşekkürlerimizi sunarız.

Unutmayın ki hayat mücadelelerle dolu ve uzun bir yolculuktur. Bu uzun yolculukta size DESTEK olmak bizim en büyük sevinç ve gurur kaynağımız olacaktır.

ENS YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

TARİH ve ZAMAN 7

2. ÜNİTE

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ 15

3. ÜNİTE

ORTA ÇAĞDA DÜNYA 23

KONU TARAMA TESTİ - 1 31

4. ÜNİTE

İLK ve ORTA ÇAĞLARDA
TÜRK DÜNYASI 35

5. ÜNİTE

İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU 43

6. ÜNİTE

TÜRKLERİN İSLAMİYETİ KABULÜ
ve İLK TÜRK İSLAM DEVLETLERİ 51

7. ÜNİTE

YERLEŞME ve DEVLETLEŞME
SÜRECİNDE SELÇUKLU TÜRKİYESİ 59

KONU TARAMA TESTİ - 2 67

KONU TARAMA TESTİ - 3 69

8. ÜNİTE

BEYLİKTEN DEVLETE
OSMANLI SİYASETİ 73

9. ÜNİTE

DEVLETLEŞME SÜRECİNDE
SAVAŞÇILAR ve ASKERLER 81

10. ÜNİTE

BEYLİKTEN DEVLETE
OSMANLI MEDENİYETİ 89

11. ÜNİTE

DÜNYA GÜCÜ OSMANLI
(1453-1595) 97

KONU TARAMA TESTİ - 4 105

12. ÜNİTE

SULTAN VE OSMANLI
MERKEZ TEŞKİLATI 109

13. ÜNİTE

KLASİK ÇAĞDA OSMANLI
TOPLUM DÜZENİ 117

14. ÜNİTE

DEĞİŞEN DÜNYA DENGELERİ
KARŞISINDA OSMANLI SİYASETİ 123

15. ÜNİTE

DEĞİŞİM ÇAĞINDA AVRUPA
ve OSMANLI 131

KONU TARAMA TESTİ - 5 139

16. ÜNİTE

DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN
DEVLET - TOPLUM İLİŞKİLERİ 143

17. ÜNİTE

ULUSLARARASI İLİŞKİLERDE
DENGE STRATEJİSİ 151

18. ÜNİTE

XIX. ve XX. YÜZYILDA DEĞİŞEN
EKONOMİ ve GÜNDELİK HAYAT 159

19. ÜNİTE

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA
OSMANLI DEVLETİ ve DÜNYA 167

KONU TARAMA TESTİ - 6 175

20. ÜNİTE

MİLLÎ MÜCADELE 179

21. ÜNİTE

ATATÜRKÇÜLÜK ve TÜRK İNKILABI 187

22. ÜNİTE

İKİ SAVAŞ ARASINDAKİ DÖNEMDE
TÜRKİYE ve DÜNYA 195

KONU TARAMA TESTİ - 7 203

23. ÜNİTE

II. DÜNYA SAVAŞI SÜRECİNDE TÜRKİYE
ve DÜNYA 207

24. ÜNİTE

II .DÜNYA SAVAŞI SONRASI
TOPLUMSAL DEVRİM ÇAĞINDA
TÜRKİYE ve DÜNYA 215

25. ÜNİTE

XXI. YÜZYILIN EŞİĞİNDE
TÜRKİYE ve DÜNYA 223

KONU TARAMA TESTİ - 8 231

CEVAP ANAHTARI 233

1.

ÜNİTE

TARİH VE ZAMAN

2.

ÜNİTE

İNSANLIĞIN İLK DÖNEMLERİ

3.

ÜNİTE

ORTA ÇAĞDA DÜNYA

KONULAR

- Tarihin Konusu
- İnsanlığın İlk İzleri
- Orta Çağda Siyasi Yapılar

Soruları çömeden önce bu testte yer alan sorularla ilgili konu anlatım videolarını izleyiniz. Videoların içerikleri aşağıdaki gibidir.

1. Ünite

Tarih ve Zaman

Destek 1 Sayfa 7

1. Video: Tarihin Tanımı ve Konusu
2. Video: Olay ve Olgu
3. Video: Tarihin Yöntemi
4. Video: Tarih Biliminin Özellikleri

5. Video: Tarihe Yardımcı Bilimler
6. Video: Dönemlendirme
7. Video: Tarih ve Takvim

2. Ünite

İnsanlığın İlk Dönemleri

Destek 1 Sayfa 15

1. Video: İnsanlığın İlk İzleri
2. Video: Yazıdan Önce Yaşam
3. Video: Yazının Gelişimi

4. Video: İlk Çağ'da Medeniyet Havzaları
5. Video: İlk Çağ'da Bilimsel Gelişmeler
6. Video: İnsan ve Göç

3. Ünite

Orta Çağ'da Dünya

Destek 1 Sayfa 23

1. Video: Orta Çağ'da Siyasi Yapılar
2. Video: Tarımdan Ticarete Ekonomi
3. Video: Orta Çağ'da Ordu

4. Video: Kanunlar Gelişiyor

1. **Tanım:** Tarih; İnsan topluluklarının geçmişteki faaliyetlerini ve birbiriyle olan ilişkilerini;

- Yer ve zaman belirterek,
- Neden-sonuç ilişkisi içerisinde,
- Belgelere dayalı olarak,
- Objektif (tarafsız-nesnel) bir şekilde inceleyen sosyal bir bilimdir.

Olay: Tarihi şahsiyetlerimizden biri olan Nene Hatun, 93 Harbi'nde Ruslara karşı yapılan Aziziye Tabyası savunmasında yaptığı mücadeleyle adeta kahramanlaşmıştır.

Yukarıda verilen olay, tarihin tanımı ile karşılaştırıldığında olayın aşağıdaki unsurlardan hangisini taşıdığı savunulabilir?

- A) Yer
- B) Yer ve zaman
- C) Yer, zaman ve belgelere dayalı
- D) Yer, zaman, belgelere dayalı ve objektif
- E) Yer, zaman, neden-sonuç ilişkisi, belgelere dayalı, objektif

1. VİDEO

2. **Aşağıdakilerden hangisi tarih öğrenmenin insanlara sağladığı faydalardan biri olamaz?**

- A) Geçmişteki olaylara bakarak gelecekle ilgili öngöründe bulunma
- B) Geçmişte yapılan hataların tekrar edilmemesi
- C) Olaylara subjektif bakma yeteneği kazanılması
- D) Geçmişteki başarılarla bakarak daha başarılı olma isteği uyandırması
- E) Toplumların değişimini kavrayarak bugünü daha iyi anlama

1. VİDEO

3. Ders anlatan öğretmen bir yanardağ patlamasının tarihin konusu olamayacağını; ancak bu yanardağ patlamasının insanları etkilemesi durumunda tarihin konusu olabileceğini söyledi.

Öğretmenin söylediklerine göre bir olay ya da olgunun tarihin konusu olabilmesi için öncelikli şart aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nedenlerinin biliniyor olması
- B) Coğrafya ile ilgili olması
- C) Çok eski zamanlarda yaşanması
- D) İnsanlığı etkilemiş olması
- E) İlginç özellikler taşıması

2. VİDEO

4. Olay; tarihte insanlığı etkileyen, kısa sürede meydana gelen gelişmelerdir. Olgular ise olayların ortaya çıkardığı sonuçlara göre uzun sürede meydana gelen değişimlerdir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi olgu kavramına örnek olamaz?

- A) Talas Savaşı
- B) Anadolunun Türkleşmesi
- C) Milliyetçiliğin yayılması
- D) Feodalitenin yaygınlaşması
- E) Türkiyenin modernleşmesi

2. VİDEO

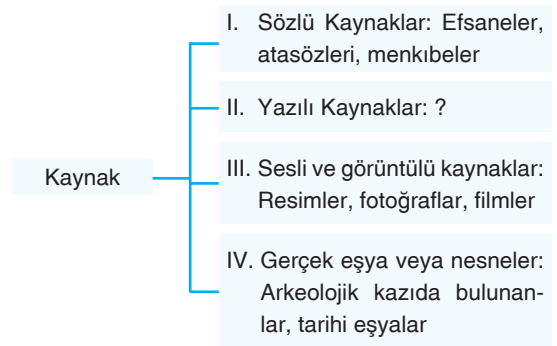
5. Tarihin konusu içerisinde yer alan olay ve olgular siyasi, askerî, ekonomik, dinî, sosyal ve kültürel gibi alanlara ayrılır.

Aşağıdakilerden hangisi askerî alana örnek olamaz?

- A) Attila'nın Bizans Seferi
- B) Fatih'in İstanbul'u Fethi
- C) Dandanakan Savaşı
- D) Talas Savaşı
- E) Cumhuriyet'in ilanı

2. VİDEO

6. Tarih biliminde bilgiyi ortaya çıkarmak için faydalanan malzemelere kaynak denir. Kaynaklar, malzemelerin yapısına göre dört grupta sınıflandırılır:

Yukarıdaki sınıflandırmada II no'lu alana örnek olarak aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Eski gazeteler
- B) Antlaşma metinleri
- C) Destanlar
- D) Fermanlar
- E) Kitabeler

3. VİDEO

7. Tarih bilimini fen bilimlerinden ayıran en büyük fark deney ve gözlem yapamamasıdır.

Deney ve gözlem yapamayan tarih bilimi bunun yerine aşağıdakilerden hangisini yapar?

- A) Geçmişten günümüze ulaşan kaynaklardan yararlanır.
B) Bulduğu her kaynağı doğru kabul eder.
C) Sadece saha araştırması yapar.
D) Elde ettiği bilgiye güvenemez.
E) Daha önce yazılanları aynen tekrar eder.

4. VIDEO

8. Beşeri bilimlerin çoğu, insanı veya doğayı tek bir yönü ile ele alırken, tarih bilimi, insanı her yönü ile anlamaya çalışır.

Buna göre tarih biliminin bu özelliği;

- I. tarih araştırmalarının zorlaşması,
II. diğer bilim dallarından yararlanması,
III. araştırma yapmanın imkânsız olması

durumlarından hangilerini ortaya çıkardığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

4. VIDEO

9. Paleografya; yazıları, alfabeleri ve bunların zaman içerisindeki değişimlerini inceleyen tarihe yardımcı bilimlerdenidir.

Buna göre aşağıdaki araştırmalardan hangisinde paleograflar görev almaz?

- A) Kadeş Antlaşması tabletinin incelenmesinde
B) Anadolu'da ilk insan izlerine rastlanan Çatalhöyük (MÖ 8. ve 7. binyıl) kazılarında
C) Orhun Kitabelerinin incelenmesinde
D) Sümerlerin kil tabletlerinin incelenmesinde
E) Asurluların Hititlerle imzaladığı ticaret antlaşmasının incelenmesinde

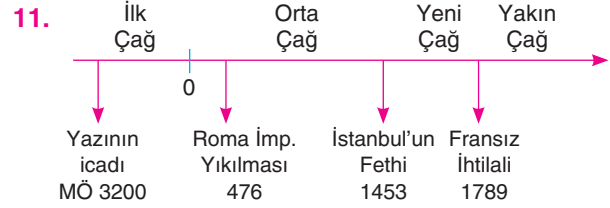
5. VIDEO

10. Mustafa Kemal'in isteği üzerine 1931'de Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti, bugünkü adıyla Türk Tarih Kurumu kurulmuştur.

Mustafa Kemal'in bu isteğinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Toplumda tarih bilinci oluşturmak.
B) Millet olma bilincini artırmak.
C) Türklerin geçmişteki başarılarından haberdar olmasını sağlamak.
D) Türklerin yayılma alanını genişletmek
E) Orta Asya'da Türk tarihinin bilinmeyenlerini araştırmak

6. VIDEO

Tarih şeridinde bakılarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Tarih şeridi Miladi Takvim esas alınarak hazırlanmıştır.
B) Tarihî Çağların başlangıç ve bitişleri belirgindir.
C) Yazının icadı ile Tarih Öncesi Çağlar sona ermiştir.
D) Şeritteki dönemlendirme sadece Avrupa Tarihi için geçerlidir.
E) Yakın Çağ'dan sonra bir daha çağ ayrımı yapılmamıştır.

6. VIDEO

12. Mısırlılar Nil Nehri'nin her bahar, yağmurlarla taşmasından şikayetçiydi. Çünkü ettikleri tohumlar sular altında kalıyordu. Bu nedenle taşkınların zamanını hesaplayabilmek için güneş yılı esaslı takvimi bulduklarını çok sonra fark ettiler.

Buna göre güneş yılı esaslı takvimin icadında;

- I. tarım,
II. askerî,
III. siyasi

kavramlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. VIDEO

13. Türklerin tarih boyunca kullandığı aşağıdaki takvimlerin hangisinde kullanılış amaçları içerisinde din faktörü daha ağır basmaktadır?

- A) 12 Hayvanlı Türk Takvimi
B) Hicrî Takvim
C) Celali Takvim
D) Rumî Takvim
E) Miladi Takvim

7. VIDEO

1. **I.** Bitki örtüsü
II. İklim koşulları
III. Nil Nehrinin suladığı alanlar
IV. Bölgede yetişen tarım ürünleri
V. Tektonik kökenli göllerin oluşum süreci

Yukarıdaki tabloda Coğrafya biliminin inceleme alanına giren bazı unsurlar verilmiştir.

Bu unsurlardan hangisinin incelenmesiyle Coğrafya tarihe yardımcı olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Tarih dersinde öğrenciler, Osmanlı'nın kuruluşundan itibaren neden demokrasiyi tercih etmediklerini belirtirler.

Tarih dersindeki öğrenciler tarihî bir olayı değerlendirirken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmemişlerdir?

- A) Osmanlı'nın jeopolitik konumuna
B) Olayın incelendiği dönemin şartlarına
C) Türk siyasi birliğinin önemine
D) Olaylara objektif bakılmasının gereğine
E) Olayları sınıflandırmanın önemine

3. Tarihî olay ve olguları kronolojik bir süreçte ele almak bireylerde çok yönlü düşünmeye ve olaylardaki değişimi algılamaya yarar.

Bu bilgilere göre algılamayı sağlayan en önemli etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olaylara objektif bakış
B) Olaylar arasındaki sebep sonuç ilişkisi
C) Yer ve zaman belirleme
D) Tarihsel empati yapma
E) Millî bilinç oluşturma

4. **➤** Osmanlı Mühimime Defterleri
➤ Herodot Tarihi
➤ Rus Kronikleri
➤ Hitit Yıllıkları

Yukarıda verilen kaynaklardan yararlanarak aşağıdaki yargıların hangisinin doğruluğundan söz edilemez?

- A) İlk Çağ'da tarihî kayıtlar tutulmuştur.
B) Farklı devletler hakkında bilgiler verilmiştir.
C) Objektif tarih yazıcılığı tamamında uygulanmıştır.
D) Devlet işleyişine dair bilgiler sunulmuştur.
E) Tarih bilimi için yazılı kaynaklardır.

5. Tarih araştırmacıları kendi toplumları ile ilgili araştırma yaparken çok dikkatli olmalıdırlar. Tarihî gerçeği ortaya çıkarırken yanılgıya düşmemelidirler. Kendi duygu ve düşüncesine göre sonuç çıkaran araştırmacı gerçeğe gölge düşürmüştür.

Yukarıdaki metinde tarih biliminin hangi özelliğine daha çok vurgu yapılmıştır?

- A) Yer ve zaman göstermesine
B) Belgelere dayanmasına
C) Sebep sonuç ilişkisi kurmasına
D) Sosyal bilim olmasına
E) Objektif olmasına

6. Tarihte devletler, ihtiyaçlarına göre takvim yapmışlar ya da başka milletlerden almışlardır.

- I. Miladi Takvim
II. 12 Hayvanlı Türk Takvimi
III. Hicri Takvim

Yukarıda verilenlerden hangisi Türklerin başka medeniyetlerden alıp kullandıkları takvimlerdendir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Takvimlerin ortaya çıkmasında milletlerin ihtiyaçları, güneş ve ayın hareketleri önemli yer tutmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi takvimin ortaya çıkış sebeplerinden biridir?

- A) Savaşlara yön vermek
- B) Kültürel etkileşimi sağlamak
- C) Zamanı kayıt altına almak
- D) Ticareti geliştirmek
- E) Eğitime önem vermek

8. Romalı düşünür ve hatip Çiçero, "Tarih, geçmişin tanığı hakikatin ışığı, yaşayan bir bellek, yaşamın öğretmeni ve eskinin habercisidir" demiştir.

Çiçero'nun bu tanımına göre tarih bilimi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçmişten haber verir.
- B) Gerçekleri ortaya çıkarır.
- C) Belgelerle doğruları kesin bir şekilde ortaya koyar.
- D) Geçmiş günümüze getirir.
- E) Geçmişten ders çıkararak yaşama ışık tutar.

9. Tarihi anlamak kadar, anlatmak da önemlidir. Bu bağlamda Türkiye'de birçok tarihçi bu manaya hizmet etmişler, bilgi ve belgelerle tarihî hakikatleri gün yüzüne çıkarmaya çalışmışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi yakın bir dönemde "Tarihçilerin Kutbu" unvanı ile yukarıdaki ifadeye uygun tarihi aydınlatmada bulunmuştur?

- A) Halide Edip Adivar
- B) Namık Kemal
- C) Peyami Safa
- D) Halil İnalcık
- E) Ahmet Cevdet Paşa

10. Tarihî kaynakları dil açısından inceleyen ve yorumlayan tarihe yardımcı bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Filoloji
- B) Epigrafi
- C) Etnografya
- D) Coğrafya
- E) Arkeoloji

11. Tarihî olgular geneldir, sürekli ve soyuttur. Olayların sonucundan etkilenmiş değişimlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihsel olguya örnek olarak gösterilebilir?

- A) Kurtuluş Savaşı
- B) Alamut Kalesi'nin yıkılması
- C) Kıbrıs Barış Harekati
- D) Körfez Savaşı
- E) Milliyetçiliğin yayılması

12. Geçmişe bakmak ve geleceğe bir eser bırakmak insanoğlunun en önemli özelliğidir. Bunun içindir ki birçok krallar heykellerini; bazı firavunlar da anıtsal bir mezar olan piramitlerini bu duyguyla yaptırmışlardır.

Bu durum aşağıdaki bilimlerden hangisinin doğmasına neden olmuştur?

- A) Tarih
- B) Coğrafya
- C) Felsefe
- D) Matematik
- E) Sosyoloji

13. Tarih araştırmalarında kaynaklar çok önemlidir. Özellikle de birinci el kaynak denilen; olayın yaşandığı döneme ait olan eserler büyük önem arz eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi birinci elden bir kaynak değildir?

- A) Hz. Ali'nin kılıcı
- B) Atatürk'ün saati
- C) Göbeklitepe tanıtım rehberi
- D) Ankara Kalesi
- E) Bandırma vapuru

1. **Öğretmen:** Tarih bir sosyal bilimdir. Sosyal bilimler fen bilimleri gibi kanunlar içermez; kesin ve değişmez kuralları yoktur. Zamanında doğru kabul edilen bilgiler değişebilir.

Öğrenci: O zaman tarihî bilgiler güvenilir değil midir öğretmenim?

Öğretmen: Güvenilirdir; ancak ----

Verilen diyalogda öğretmenin Ali'ye aşağıdaki cevaplardan hangisini vermesi beklenir?

- A) Tarafsız değildir.
- B) Yeni bulgular sonucu değiştirilebilir.
- C) Tarihin belirli bir konusu yoktur.
- D) Tarih, geçmiş ile bugün arasında köprüdür.
- E) Olayların tekrarlanması imkânsızdır.

2. Mustafa Kemal 15 Temmuz 1921'de düşman kuvvetlerinin Polatlı ilçesine yaklaşmasına rağmen Ankara'da Eğitim Kongresi düzenlemiştir. Kongrede tüm branş öğretmenlerine hitap ettikten sonra en son tarih öğretmenlerine hitaben: "Değerli muallimler! Bu milletin evlatlarına tarih şuru vermediğiniz her dakika, milleti uçurumun kenarına bir adım daha yaklaştırmış olursunuz." demiştir.

Mustafa Kemal'in bu sözleri üzerine aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Eğitimin en önemli kısımlarından biri tarih eğitimidir.
- B) Tarih bilmeyen milletler yok olmaya mahkumdur.
- C) Fen bilimleri toplumlar için bir zorunluluk değildir.
- D) Milletleri millet yapan ortak hafıza tarihtir.
- E) Her millet geçmişini bilmelidir ki geleceğe güvenle baksın.

3. Tarihin konusu insana ait ve insanı ilgilendiren olay ve olgulardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarihin konusu olamaz?

- A) Malazgirt Savaşı
- B) II. Dünya Savaşı
- C) Kavimler Göçü
- D) Yeraltı su kaynakları
- E) Haçlı Seferleri

4. Tarih bilimi çok geniş kapsamlı bir alanda inceleme yapmaktadır. İnsana ait her türlü faaliyetler tarihin konusu olabilmektedir.

Buna göre tarih araştırmaları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deney ve gözlem ile en doğru sonuca ulaşılır.
- B) Tarih araştırmaları zor bir süreçtir.
- C) Tarihî bilgiye ulaşmak için diğer bilim dallarından yardım alınır.
- D) Toplumların tarihinde ekonomi, din gibi unsurlar tarihin araştırma alanına girer.
- E) Tarihî bilgiye ulaşmada belgeler önemlidir.

5. Tarih bilimi, insana ait çeşitli faaliyet alanları ile ilgili araştırma yapar.

Aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin siyasi alanda yaptığı araştırmalara örnek olamaz?

- A) Sevr Antlaşması
- B) Karlofça Antlaşması
- C) Lozan Konferansı
- D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi
- E) Babil Kulesi

6. Tarih bilgisinin, bilimsel değer kazanmasında aşağıdaki özelliklerden hangisinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Olaylar arasında bağlantı kurulması
- B) Geçmiş insan topluluklarının araştırılması
- C) Elde edilen bilgilerin kaynak veya belgelere dayalı olması
- D) Geçmişin incelemesi
- E) Yer ve zaman göstermesi

7. İnsan, sahip olduğu her şeyi ölçmek ister. Takvimler de soyut olan zamanı ölçen bir ölçektir.
Buna göre takvim ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?
- A) Düzenli, sistemli bir kavramdır.
 - B) Dönemlendirme yapmayı sağlar.
 - C) Üretim faaliyetleriyle sınırlıdır.
 - D) Gündelik hayata katkı sağlar.
 - E) Soyut olan zamanı ölçmeye yarar.

8. Tarih bilinmeyi ortaya çıkarmak için kaynaklardan yararlanmak zorundadır. Eğer bir gün zaman makinesi yapılırsa kaynaklara gerek kalmaz

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisinin tarih bilimciler için kaynak olabileceği söylenebilir?

- A) Meteor taşları
- B) Mağara duvarlarına yapılan resimler
- C) Akarsular tarafından oluşturulan delta ovaları
- D) Jeotermal su kaynakları
- E) Ormanlarda yaşayan hayvanlar

9. **Bilgi:** Yazılı olmayan ve bugüne kadar kulaktan kulağa aktarılan kaynaklara sözlü kaynaklar denir.

Durum: Orta Asya'da konar-göçer hayat sürdürüklerinden Türklerde yazılı kültürün yerine sözlü kültür gelişmiştir.

Yukarıdaki bilgi ve durum birlikte değerlendirildiğinde hangisinin araştırılmasında sözlü kaynaklardan daha çok yararlanır?

- A) 12 Levha Kanunları
- B) Kadeş Antlaşması
- C) Mısır Piramitleri
- D) Eski Türk hukuk sistemi "Töre"
- E) Roma Cumhuriyet Dönemi

10. Arkeoloji, kazı bilimidir.

Buna göre aşağıdaki olayların hangisinde arkeolojiden yararlanılmaz?

- A) Hititlerin başkenti Hattuşaş'ta yapılan incelemeler
- B) Van'da bulunan antik kent Tuşpa araştırmaları
- C) Orta Asya'da Pazırık mezarlarında yapılan araştırmalar
- D) Yanardağı külleri altında kalan Pompeo şehrindeki araştırmalar
- E) Lozan Barış Antlaşması kararları

11. Mustafa Kemal, Türk Tarih Kurumunu kurarken Türk toplumunun birbirine olan bağlılığının artırılmasını amaçlamıştır.

Buna göre, tarih biliminin aşağıdaki özelliklerinden hangisi Mustafa Kemal tarafından dikkate alınmıştır?

- A) Tarih, toplumlara millet olma şuuru kazandırır.
- B) Tarih belgelere dayalı inceleme yapar.
- C) Tarih bilimi objektiftir.
- D) Tarih bilimi olayların yerini ve zamanını gösterir.
- E) Tarih, olayları neden sonuç ilişkisi içinde inceler.

12. Türk Devletleri, vergi toplama tarihlerini göz önünde bulundurarak takvimler hazırlamışlardır.

Buna göre;

- I. Hicrî
- II. Rumî
- III. Celâlî

takvimlerinden hangileri ekonomik özellik taşımaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Tarihlerin belirgin olmalarında en önemli etken ay, gün ve yılın açık olarak belirtilmesidir.

Aşağıda verilen tarihlerden hangisi diğerlerine göre daha belirgindir?

- A) XV. yüzyıl
- B) XI. yüzyılın ilk yarısı
- C) 1914-1918 I. Dünya Savaşı
- D) XX. yüzyılın ilk çeyreği
- E) XIX. yüzyılın son çeyreği

1. Ahmet Vefik Paşa, tarihi bir ilim olarak kabul etmektedir. O'na göre tarih, öğrenilmesi elzem bir alandır. Bu ilmin amacının tek öznel olayları aktarmak olmadığını bunun tam aksine tarihin tam amacının her öznel olaydan doğan nesnel noktaları bulmak ve birleştirerek toplumlar üzerinde meydana getirdiği değişimleri ve etkileşimleri incelemek olduğunu söylemiştir.

Bu bilgilere göre Vefik Paşa'nın tarih biliminde aşağıdakilerden hangisinin önemini vurguladığı söylenebilir?

- A) Tarih öğrenmenin gerekliliğini
B) Tarihin bir ilim olduğunu
C) Öznel olayların ortak noktaları olan nesnel, yani olgulara ulaşmanın gerekliliğini
D) Olguların toplum üzerindeki etkisini
E) Toplumlara bir arada tutan sosyolojik bağların ayrı ayrı incelenmesini

2. Tarihin en önemli özelliklerinden biri de sosyal bir bilim olmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin konusu olamaz?

- A) Savaşların insanlar üzerindeki etkisi
B) Sanayileşmenin sonuçları
C) Tarımın yerleşik yaşama etkileri
D) Çernobil faciasının doğaya etkileri
E) Göçlerin kültürler üzerindeki etkileri

3. Tarih demek geçmişin ayak izlerini takip etmek, tozlu sayfalarını aralamak, olayların sebep ve sonuçlarını öğrenmek ve geleceğe ışık tutmaktır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi tarih biliminin sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) Geçmişin gün yüzüne çıkarılması
B) Doğa olaylarının anlaşılması
C) Uygarlıkların bilinmesi
D) Savaşların sebep sonuçlarının anlaşılması
E) Yaşanan olaylardan ders çıkarılması

4. Vesikalar, geçmiş hakkında tarihî şahitlerdir. Genellikle de yazılı olarak günümüze kadar gelmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yazılı bir vesika değildir?

- A) Fermanlar B) Kil tabletler C) Yıllıklar
D) Kitabeler E) Çömlekler

5. Tarımın başlamasıyla insan hayatında önemli değişiklikler yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliklerden birisi değildir?

- A) Yerleşik yaşama geçilmiştir.
B) Evler yapılmıştır.
C) Hayvanlar evcilleştirilmiştir.
D) Avcılık ve toplayıcılıktan vazgeçilmiştir.
E) Köyler kurulmuştur.

6. Yerleşik hayata geçmeden önce insanların sık sık yer değiştirdiğine dair önemli bulgulara rastlanmıştır.

Buna göre insanların yer değiştirmesinde;

- I. büyük devletler kurma,
II. yeni yerler keşfetme,
III. yeni besin kaynaklarına ulaşma

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Madenin şekillendirilmesi için insanlar yüksek ısıya ihtiyaç duymuşlardır.

Bu bilgiden hareketle Maden Devri'ne geçişi kolaylaştıran ve hızlandıran en önemli yenilik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köy yerleşiminin oluşması
B) Hayvanların evcilleştirilmesi
C) Yazının bulunması
D) Takvimin kullanılması
E) Ateşin kullanılması

8. Tarihte bir olayın araştırılmasında güvenilir birden çok kaynağa başvurmak, objektif bir araştırmanın yapılmasında büyük önem taşımaktadır.

Buna göre aşağıdaki kaynaklardan hangisi bir araştırmanın yapılmasında güvenilirliği diğerlerine göre daha azdır?

- A) Tarihi destanlar
B) Antlaşma metinleri
C) Diplomatik yazışmalar
D) Orhun Kitabeleri
E) Kil tabletler

9.

Arkeoloji	Kazı yolu ile yeraltındaki kalıntıların ortaya çıkararak tarihe yardımcı olur.
Coğrafya	İnsan ve mekânın karşılıklı etkileşimini araştırarak tarihe yardımcı olur.
Etnoğrafya	Toplumların örf, adet, gelenek ve yaşayışlarını inceleyerek tarihe yardımcı olur.
Nüvizmatik	Eski paraları inceleyerek tarihe yardımcı olur.

Yukarıdaki tabloda tarihe yardımcı bilim dallarından bazıları açıklamaları ile verilmiştir.

Bu bilim dallarından hangisi aşağıdaki araştırmalarda tarihe yardımcı olamaz?

- A) 16. yüzyılda Osmanlı ile Avusturya arasındaki yazışmaların incelenmesinde
B) Halil İnalık'ın Osman Bey Dönemi'ne ait olduğunu düşündüğü madeni paranın incelenmesinde
C) Türklerin İslamiyet'ten önce Orta Asya'daki bozkır kültürünün incelenmesinde
D) Göbeklitepe'de bulunan mabedin gün yüzüne hasarsız bir şekilde çıkarılmasında
E) Arap Yarımadası'ndaki bedevilerin çöl iklimi ile nasıl baş ettiklerinin araştırılmasında

10. Üniversitenin Tarih bölümünde öğrenci olan Alper Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde yaşanan Balkan Savaşlarının bölge halkında meydana getirdiği travmaları ve bölge halkının günlük yaşantısına, kültürüne olan etkilerini araştırmaya koyuldu.

Buna göre Alper'in;

- I. arkeoloji,
II. etnoğrafya,
III. sosyoloji

gibi tarihe yardımcı bilimlerin hangilerinden yararlanması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Zaman içinde yaşayan ancak zamanı durduramayan insan, zamanı kayıt altına almak için aşağıdakilerden hangisini icat etmiştir?

- A) Takvim B) Kâğıt C) Yazı
D) Tekerlek E) Pusula

ens

12. Olay : Kısa süreli ve net gelişmelerdir.

Olgu: Olayın sonucuna bağlı, uzun süreli gelişmelerdir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi "olgu"ya örnektir?

- A) Ankara Savaşı
B) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
C) Orta Asya'nın Müslümanlaşması
D) Kadeş Antlaşması
E) Mısır'ın Fethi

2. Ünite

İnsanlığın İlk Dönemleri

1. Yeryüzünde insanlığın ilk dönemlerini o günden kalan ilkel araçlarla anlamaya çalışıyoruz. Başka çaremiz de yok. Yontulmuş bir taşa bakıp, av için ok ucuna takılan kemik parçasına bakıp bilgiye ulaşmak zorundayız. Tabii ki burada yalnız değiliz. Arkeologlar başta olmak üzere birçok yardımcımız vardır.

İnsanlığın ilk dönemlerinin araştırılmasının zorluğunun anlatıldığı paragrafa göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) İnsanlığın ilk dönemleri ile ilgili araştırmalarda paleogeograflara büyük görev düşmektedir.
B) Yazının icadından önceki dönemlerin araştırılması zordur.
C) Tarihe yardımcı bilimler araştırmaları kolaylaştırmaktadır.
D) İnsanlar ilk yaşam dönemlerinde kemik ve taş gibi malzemelerden araçlar üretmişlerdir.
E) İnsanlar ilk dönemlerinde hayatta kalmak için avcılık yapmışlardır.

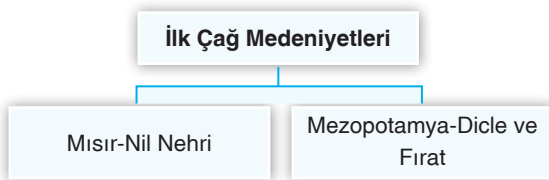
1. VİDEO

2. Tarih öncesi dönemlerde avcılık ve toplayıcılıktan tarıma geçen toplumların yaşamlarında aşağıdaki değişikliklerden hangisi meydana gelmiş olamaz?

- A) Toprağı ekip biçebilmek için yerleşik hayata geçmişlerdir.
B) Tek tanrılı inanç ortaya çıkmıştır.
C) Ürettikleri fazla ürünleri satabilmek için takas usulünü kullanmışlardır.
D) Tarıma uygun arazileri yerleşim yeri olarak kullanmışlardır.
E) Tarım aletleri yapmışlardır.

1. VİDEO

3.

İlk Çağ'da medeniyetin geliştiği iki önemli bölge ve eşleştirmelerine bakılarak iki medeniyetin ortak noktasının aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Aynı kültüre sahip oldukları
B) Kurak bölge olmaları
C) Zengin su kaynaklarına sahip olmaları
D) Yüksek dağların bulunması
E) Tarihî gelişimi aynı yaşadıkları

2. VİDEO

4. "UNESCO Dünya Mirası" listesine alınan Göbeklitepe, Şanlıurfa sınırlarında bulunmaktadır. Bu eski yerleşim alanında yapılan kazılarda günümüze kadar keşfedilen erken tarihli dinî mimari yapılarına rastlanmıştır. Bu keşif ile yerleşik hayattan sonra tapınaklar yapıldığı tezi tartışılmaya başlanmıştır.

Yukarıdaki bilgilere göre,

- I. Göçebe topluluklarda da ibadethane yapma geleneği vardır.
II. İnsanlar ilk defa Anadolu'da yerleşik hayata geçmişlerdir.
III. Anadolu çok eski uygarlıklara ev sahipliği yapmıştır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. VİDEO

5. Yazının icadından önceki dönemlerde insanlar efsaneler, mitler, hikayeler, destanlar ve diğer edebi türlerle bilgi ve tecrübelerini sonraki nesillere aktarmışlardır. Buna "sözlü kültür" denilmiştir.

Sözlü kültürün özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Yazılı kültürdeki gibi bilim hızla ilerlemez.
B) Hukuk ilkeleri ve kanunlar yer almaz.
C) Eğitim ailede ve çevrede gerçekleşir.
D) Destanlar, hikâyeler tarihsel konular içerir.
E) Göçebe topluluklarda sözlü kültür daha ağır basar.

2. VİDEO

6.

İlk Çağ Medeniyetlerini gösteren haritaya bakılarak aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yapılamaz?

- A) Asya Kıtası'nda yoğun uygarlık izleri görülmektedir.
B) Amerika Kıtası'nda İlk Çağ'da çok fazla uygarlık göze çarpmamaktadır.
C) Kutuplara yakın yerlerde medeniyet daha fazla gelişmiştir.
D) Asya Kıtası ve Ortadoğu'da birçok medeniyet bulunmaktadır.
E) Afrika'da Mısır Medeniyeti ön plana çıkmaktadır.

2. VİDEO

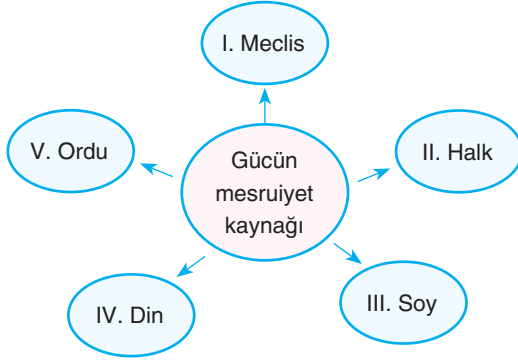
7. Sümerlerde herkes elde ettiği ürünün bir kısmını, tanrının evine yani mabede teslim etmek zorundaydı. Ürünleri teslim alan rahipler bunları basit şekiller kullanarak kayıt altına almaktaydı. Böylece ilk piktografik (basit şekil yazısı) yazı bulunmuş oldu.

Buna göre yazının icadıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Yazının ortaya çıkmasında din etkili olmuştur.
B) İlk yazı örnekleri ziraat ürünleri kayıtlarıdır.
C) İlk ortaya çıkan yazı basit şekillerden oluşmaktadır.
D) Yazıyı ilk olarak Sümer rahipleri kullanmıştır.
E) Yazının kullanılmasıyla kâğıt bulunmuştur.

3. VİDEO

8.

Yukarıdaki diyagramda İlk Çağ'ın başından itibaren Mezopotamya, Mısır, Anadolu gibi bölgelerde geniş alanlara hükmeden kralların sahip oldukları gücün meşruiyet kaynakları verilmiştir.

Diyagramda verilen gücün meşruiyet kaynaklarından hangisi İlk Çağ'da belirtilen bölgelerde yöneticiler tarafından daha fazla kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. VİDEO

9. Bilim, insanlığın ortak ürünüdür ve kökleri çok eski tarihlere kadar uzanır.

Buna göre aşağıdakilerden verilenlerden hangisi bilimsel gelişmelere örnek gösterilemez?

- A) İnsanların taşımacılık için tekerleği kullanmaya başlaması
B) Hititlerin çok tanrılı dine inanmaları
C) Sümerlerin Ay'ın hareketlerini gözlemleyerek takvimi geliştirmeleri
D) Mısırlıların mumyalama sayesinde tıpta ilerlemeleri
E) İyonların matematik ve felsefede ilerlemeleri

5. VİDEO

10. Mısır coğrafyası etrafı çöl ve deniz gibi doğal engellerle kaplı olduğundan komşu medeniyetlerle iletişimi zayıf olmuştur. Bu nedenle Mısırlılar kendi ihtiyacı olan gelişmeleri kendi icat etmiştir.

Metinde sözü edilen bu gelişmeler arasında;

- I. hiyeroglif(resim) alfabesi,
II. güneş yılı esaslı takvim,
III. tıp alanındaki gelişmeler

unsurlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. VİDEO

11. Tarih boyunca birçok toplum çeşitli nedenlerle buldukları yerden başka coğrafyalara göç etmişlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu göçlerin sebeplerinden biri olamaz?

- A) Siyasi baskılar
B) Salgın hastalıkları
C) Turizm faaliyetleri
D) Kuraklık
E) Savaşlar

6. VİDEO

12. İlk Çağ'da Fenike, Asur gibi tüccar kâvimler başka yerlerde ticaret amaçlı yerleşimler (koloniler) kurarak bilim ve düşünce alanlarında gelişmeye katkı sağlamışlardır.

Aşağıdakilerden hangisi, yukarıda verilen bilgiye örnek olarak gösterilemez?

- A) Takvim
B) Alfabe
C) Matematik
D) Avcılık
E) Geometri

5. VİDEO

1. "Bereketli Hilal" denilen Anadolu ve Mezopotamya'da iklimin ve coğrafi şartların yaşama elverişli olma özelliği birçok ilklerin de burada ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu ilklerden birisi değildir?

- A) İlk şehir devletlerinin kurulması
B) Ay takviminin icat edilmesi
C) Paranın icat edilmesi
D) Karum denilen pazarların kurulması
E) Pusulanın icat edilmesi

2. Milattan 12 bin yıl önce, buzulların erimesiyle Kuzey Yarım Küre'de insan yerleşimine ait ilk kalıntılara rastlanmıştır.

Kuzey Yarım Küre'de ilk insan izlerine rastlanılmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çok geniş alanlara sahip olması
B) Nüfusun fazla olması
C) Hayvan nüfusunun fazla olması
D) Denizcilik faaliyetine uygun olması
E) İnsan yaşamına elverişli olması

3. Anadolu'da yapılan kazılarda bulunan aşağıdaki araçlardan hangisi avcı-toplayıcı yaşam dışında üretim yapıldığına kanıt olarak gösterilebilir?.

- A) Ok
B) Yay
C) Mızrak
D) Saban
E) Obsidyen bıçak

4. Bir bölgede kendi özgün yapısı dışında farklı bulgulara rastlanması, o bölgenin farklı milletlerle etkileşim içinde olduğunu gösterir.

Bu bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi Kayseri- Kültepe bölgesinde yaşayan insanların farklı milletlerle etkileşim içinde olduğunu gösterir?

- A) Tarımsal ürünler
B) Çanak çömlekler
C) Köy yerleşimi
D) Kil tabletler
E) Tapınaklar

5. Yerleşik yaşamda tarımsal faaliyetle birlikte insanlar tüketicilerinden daha fazlasını üretmişlerdir.

Bu durum insanların ekonomik uğraşlarında aşağıdakilerden hangisini ortaya çıkarmıştır?

- A) Hayvancılık B) Ticaret C) Zanaat
D) Demircilik E) Dokumacılık

6. Yapılan araştırmalarda elde edilen bulgular insan toplumlarının bulunduğu bölgelerdeki ekonomik uğraşları onların göçebe mi yerleşik mi olduğunu ortaya koyar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi insanlığın göçebe yaşam izlerine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Megaron tipi ev yıkıntıları
B) Ele sığabilecek heykelcikler
C) Mağara duvarlarına yapılan resimler
D) Günlük yaşamdaki çanak çömlekler
E) Mağara tabanlarında insan iskeletleri

7. Tarih dersi sonrası öğrencilerden Aytuğ;
"Benim tarih dersi sayesinde empati yeteneğim gelişti. Çok yönlü düşünme yeteneğim oluştu. Bugünü doğru anlamının yanında geleceğe umutla bakmak milletim namına bende bir özgüven oluşturdu." dedi.

Bu bilgilere göre Aytuğ'un Tarih dersinde aşağıdaki kazanımlardan hangisini edindiği söylenemez?

- A) Duygusallıktan sıyrılıp Aristo mantığı, yani düz mantıkla hareket etme
B) Olayları sadece kendi bakış açısı ile değil; başkalarının bakışı ile de değerlendirerek daha iyi anlama yeteneği kazanma
C) Geçmişin olay örgüsünden hareketle gelecek hakkında öngöründe bulunma
D) Olayları tek yönüyle değil; birçok boyutta ele alabilme
E) Kendisini mensubu olduğu toplumun bir parçası olarak görebilme

8. İlk Çağ Anadolu medeniyetlerinden olan Hititler, dönemlerine göre gelişmiş bir hukuk sistemine sahiptir. İçerik bakımından Sümer Kanunları gibi insancıldır. Suçların cezası daha çok tazminata dayalıdır. Bu kanunlarla yalnız insanlar değil hayvanlar ve bitkiler de korunmuştur. Evlenme, boşanma, nikâh, nişan gibi aileyle ilgili hususlara yer verilmiş, döneminde boşanma sadece erkeğe tanınan bir hak iken Hititlerde kadınlara da bu hak tanınmıştır.

Bu bilgilere göre Hitit Kanunları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Medenî hukuk ile ilgili kanunlar yer almaktadır.
B) Hitit Kanunları Babil Kanunları esas alınarak düzenlenmiştir.
C) Anadolu'da ilkleri barındırmaktadır.
D) Dönemine göre daha insancıl kanunlardır.
E) Tazminat ile suçu önleme amaçlanmıştır.

9. İlk Çağ Anadolu uygarlıklarından olan Urartular, devletlerini eyaletlere bölmüşlerdir. Her eyaletin başına da merkezden bir vali atamışlardır. Sosyal alanda ise sulama kanalları ve barajlar yapmışlar, oda biçiminde yaptıkları mezarların içine ölen kişiye ait eşyalar koymuşlardır.

Verilen bilgilere göre Urartular için aşağıdakilerin hangisini söylemek doğru olmaz?

- A) Ahiret inancı vardır.
B) Tarıma dayalı bir ekonomileri vardır.
C) Ticaretle uğraşmışlar, koloniler kurmuşlardır.
D) Merkezi bir otorite kurmuşlardır.
E) Tarımda verimi artırmaya yönelik çalışmalar yapmışlardır.

10. Anadolu'da bilimsel faaliyetlerin gelişmesinde İonyalıların çok büyük katkıları olmuştur.

İyonya'da bilimin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Denizcilikle uğraşan İyon şehirlerinin zenginleşmesi
B) Uygarlıkların kesişme noktasında bulunması
C) Bilimle uğraşanların zenginler tarafından desteklenmesi
D) Siyasi birliğin olmaması
E) Özgür düşünce ortamının olması

11. **Yargı** : Tarih yazı ile başlar.

Durum : Anadolu'nun tarihî devirlere girmesi Mezopotamya ve Mısır'dan daha geç olmuştur.

Yukarıda verilen yargı ve durum karşılaştırıldığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'da yazı, diğer iki uygarlıktan sonra kullanılmaya başlanmıştır.
B) Anadolu tarihî devirlere geçememiştir.
C) Anadolu yazıyı Hititler sayesinde öğrenmiştir.
D) Mezopotamya ve Mısır uygarlıkları her alanda ileri gitmişlerdir.
E) Anadolu uygarlıkları ilk olarak Mısır yazısını kullanmışlardır.

12. Hitit Kanunları Mezopotamya devletlerinin kanunlarından farklı olarak hür vatandaşlara olduğu gibi kölelere de mülkiyet hakkı tanımıştır. Erkekler gibi kadınlara da boşanma hakkı vermiştir. Kasten adam öldürme ile kazara adam öldürmeyi birbirinden ayırmıştır.

Bu durum Hititlerin;

- I. insan hakları ve onurunu koruma,
II. millî egemenliği yüceltme,
III. kadına gerekli değeri verme

konularından hangilerine önem verdiklerini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

1. Yazının icadından önceki dönemde insanın hayat tarzı, avcılık ve besin toplayıcılığı şeklinde başlamıştır. Avlanmak ve tüketilebilen sebze, meyvelerin elde edilmesi için göç ederek hareket hâlinde kalmışlardır.

Buna göre yeryüzündeki ilk insanlarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Hayvanlar evcilleştirilmiştir.
B) Üretim yapmamaktadırlar.
C) Yerleşik hayata geçememişlerdir.
D) İnsanlığın yaşadığı en eski dönemdir.
E) Tüketici konumdadırlar.

2. İnsanlığın ilk dönemlerinde yerleşimler su kenarlarına, bitki örtüsü yoğun yerlere ve verimli arazilere yapılmıştır.

Bu durumun nedenleri arasında;

- I. dönemin insanların avcılıkla uğraşması,
II. dönemin insanların tarımla uğraşması,
III. suyun insan hayatında çok büyük öneme sahip olması

unsurlarından hangilerinin yer aldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. İnsanların yaptıkları ilk aletler sivri ve keskin taşlardır. Bunları avlanmada ve daha sonra tarımda kullanmışlardır. Bununla beraber kemik parçaları ve daha sonraları metal kullanmışlardır. Demirin bulunmasıyla medeniyet alanında ilerlemişler; yazının icadıyla gelişim hızlanmıştır.

Buna göre, insanlığın gelişimi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Araç gereçler insanların yaşamını kolaylaştırmıştır.
B) İlk başlarda insanlar madenlerin varlığından habersizdir.
C) Demir, medeniyetin ilerlemesinde önemli olmuştur.
D) İnsanlar yazının icadı ile üretime geçmiştir.
E) İnsanların ihtiyaçları gelişimini belirlemiştir.

4. "UNESCO Dünya Mirası" listesine alınan Göbeklitepe; Şanlıurfa kent merkezinin 18 km kuzeydoğusunda yer alır. Günümüze kadar keşfedilen en erken tarihli dinî mimarinin içerisinde yer alan Göbeklitepe'de; taş aletler, heykeller ve bitki kalıntıları bulunmuştur.

Bu bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu, dünyadaki ilk yerleşim yerlerini barındırır.
B) Urfa eski yerleşim yeridir.
C) Demirin işlenmesi burada keşfedilmiştir.
D) Göbeklitepe'de sanatsal yapılar mevcuttur.
E) Yazıdan önceki en eski dini mimari buradadır.

- 5.

I.	Satraplık denilen eyalet sistemini oluşturmuşlardır.
II.	Gelişmiş bir posta teşkilatı kurmuşlardır.
III.	Lidyalılarla ortaklaşa, Sardes'ten başlayıp başkentleri Sus'a kadar uzanan Kral Yolu'nu yapmışlardır.

Pers Medeniyeti ile ilgili tabloda verilen özelliklerden hangilerinin medeniyetin gelişmesine katkıda bulunduğundan söz edilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I,II ve III

6. Tarih öncesi dönemlendirilirken insanların kullandığı araç ve gereçler esas alınmıştır. Taş ve maden olarak ayrılan dönemlerde yaşam tarzları birbirinden farklıdır. Ancak yazının icadı ile dönemlendirme artık önemli olaylara göre yapılmıştır.

Yazının icadından önceki dönemlerin önemli olaylara göre yapılamamasının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Yazı olmadan önemli olayların bilinmemesi
B) O dönemde önemli olay meydana gelmemesi
C) Çok fazla önemli olay olması
D) Çok fazla araştırma yapılmaması
E) Araştırmacıların yetersiz olması